

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Elena Covalenco,

Judecători

Iurie Diaconu, Liliana Catan,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de partea vătămată Saharneau Vladimir, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 28 noiembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2018, în privința inculpatului

*Țibuleac Veaceslav XXXX, născut la
XXXXXX în s. XXXXXX, r-nul XXXXXX, locuitor al or.
XXXXX, str. XXXXXXXX XX, ap. XX,
cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 04.04.2017 – 28.11.2017,
instanța de apel: 22.02.2018 – 02.05.2018,
instanța de recurs: 23.07.2018 – 24.10.2018.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 28 noiembrie 2017, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Țibuleac Veaceslav a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, procesul penal fiind încetat în legătură cu expirarea termenului prescripției de tragere la răspundere penală.

Cererea părții vătămate Saharneau V. privind încasarea de la inculpat a sumei de 1.000.000 euro a fost admisă în principiu, urmând să fie soluționată în ordinea procedurii civile.

2. Instanța de fond a constatat că în perioada anului 2014, data concretă nu a fost posibil de stabilit de către organul de urmărire penală, inculpatul Țibuleac V., în scopul obținerii dreptului cesionării Licenței de emisie AA nr. 073673 din 13.10.2009 a SRL „Emico” către SRL „Canal-X”, a întocmit decizia nr. 01 din 10.02.2014 efectuând prin imitație semnăturile din numele lui Rusu V., Bolohon V. și Gheorghită M. (asociați cu valoare a cotei de participare), a confecționat, deținut și folosit ulterior, cu solicitare, către Consiliul Coordonator al Audiovizualului un document cu date vădit false. Ca rezultat al acțiunilor sale ilegale, prin decizia nr. 20 din 14.02.2014 Consiliul Coordonator al Audiovizualului din Republica Moldova a decis aprobarea cererii de cesionare a Licenței de emisie AA nr. 073673 din 13.10.2009 a SRL „Emico” către SRL „Canal-X”.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și vina în săvârșirea acestora, solicitând ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le recunoaște și asupra cărora nu are obiecții.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, ca confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi.

În același timp, instanța a statuat că conform art. 16 alin. (2) Cod penal, infracțiunea imputată inculpatului este una ușoară, care se pedepsește cu amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 200 ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

Art. 60 alin. (1) Cod penal stipulează că persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

Or, infracțiunea incriminată inculpatului a fost săvârșită în perioada anului 2014 și, în conformitate cu art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, el urmează a fi liberat de răspundere penală.

Potrivit art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 Cod penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. Conform art. 275 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, urmărirea penală va fi încetată în cazul în care a intervenit termenul de prescripție.

Totodată, partea vătămată Saharneau V., solicitând un prejudiciu material și moral în sumă de 1.000.000 euro, nu a înaintat nici în cadrul urmăririi penale, nici în instanța de judecată o acțiune civilă în formă scrisă în acest sens. Fiind stabilit că acesta a beneficiat de serviciile unui avocat, instanței de judecată nu-i poate fi imputat faptul neexplicării dreptului de a înainta o cerere scrisă privind acțiunea civilă, în corespundere cu prevederile art. 221 Cod de procedură penală.

Conform art. 221 alin. (5) Cod de procedură penală, persoana care nu a intentat acțiunea civilă în cadrul procesului penal are dreptul de a intenta o asemenea acțiune în ordinea procedurii civile.

Astfel, pentru a nu-i îngrădi părții vătămate dreptul la intentarea unei acțiuni civile și la un proces echitabil, cererea lui urmează a fi admisă în principiu, acesta beneficiind de dreptul intentării acțiunii civile în ordinea procedurii civile.

3. Partea vătămată Saharneau Vladimir a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie judecat *în ordinea condițiilor generale a judecării cauzei*.

Apelantul a invocat că examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală și încetarea procesului penal, l-a lipsit de dreptul de a participa la dezbaterile judiciare și de a-și expune poziția referitor la acțiunile inculpatului.

Astfel, instanța a lăsat fără examinare esența învinuirii inculpatului, nefiind dată o apreciere juridică faptului că în urma acțiunilor ultimului, el a fost delapidat de proprietatea privată.

Prin sentință nu a fost examinat aspectul delapidării proprietății care-i aparține, iar încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție este rezultatul tergiversării procesului penal, atât la etapa urmăririi penale, cât și la judecarea cauzei.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2018, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond a analizat obiectiv probele administrate, prin prisma prevederilor art. 95, 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al admisibilității, pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, stabilind corect situația de fapt și dând o încadrare juridică corectă faptelor reținute în sarcina inculpatului.

Argumentele părții vătămate referitor la examinarea cauzei în procedură simplificată sunt neîntemeiate or, potrivit art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul poate declara, personal prin înscris autentic, că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicita ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Prin urmare, alegațiile părții vătămate sunt irelevante, examinarea cauzei în procedură simplificată fiind un drept al inculpatului, mai mult, acesta a recunoscut integral vina și a colaborat activ cu organele de urmărire penală.

Totodată, instanța de fond întemeiat a încetat procesul penal or, infracțiunea imputată inculpatului este una ușoară, care se pedepsește cu amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

Potrivit art. 60 alin. (1) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

Conform art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, procesul penal încetează dacă există circumstanțe care exclud sau condiționează tragerea la răspunderea penală, iar art. 275 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală prescrie

că procesul penal va fi încetat în cazurile în care a intervenit termenul de prescripție.

În același timp, instanța de fond corect a admis în principiu pretențiile de despăgubire, în circumstanțele în care partea vătămată în cadrul urmăririi penale, fiind recunoscută în calitate de parte civilă și solicitând un prejudiciu material și moral în sumă de 1.000.000 euro, nu a înaintat nici în cadrul urmăririi penale, nici în instanța de judecată o acțiune civilă în formă scrisă în acest sens.

Fiind stabilit că acesta a beneficiat de serviciile unui avocat, instanței de judecată nu-i poate fi imputat faptul neexplicării dreptului de a înainta o cerere scrisă privind acțiunea civilă, în corespundere cu prevederile art. 221 Cod de procedură penală.

Conform art. 221 alin. (5) Cod de procedură penală, persoana care nu a intentat acțiunea civilă în cadrul procesului penal are dreptul de a intenta o asemenea acțiune în ordinea procedurii civile.

Astfel, pentru a nu-i îngrădi părții vătămate dreptul la intentarea unei acțiuni civile și la un proces echitabil, cererea lui corect a fost admisă în principiu, acesta beneficiind de dreptul intentării acțiunii civile în ordinea procedurii civile.

5. Partea vătămată Saharneau Vladimir a declarat recurs ordinar, în care solicită *casarea totală a hotărârilor adoptate*.

Recurentul a indicat că examinarea cauzei în procedură simplificată a lipsit partea vătămată de dreptul de a prezenta probe sub toate aspectele.

Or, au fost apreciate doar acțiunilor formale ale inculpatului în sensul art. 361 Cod penal, fiind ignorat și evitat scopul principal al acestuia - delapidarea proprietății.

Prin examinarea cauzei în procedură simplificată, aceste circumstanțe au fost ignorate, fiind lăsate fără apreciere și în instanța de apel.

Menținerea soluției prin care partea vătămată poate declara apel în ce privește latura civilă nu constituie o modalitate de revendicare a bunurilor delapidate, sentința adoptată fiind o hotărâre prin care au fost camuflate acțiunile inculpatului în acest sens, care evident îngrădește drepturile patrimoniale ale părții vătămate.

Totodată, liberarea de pedeapsă a inculpatului numai din motivul expirării termenului de prescripție este una ilegală.

Hotărârile adoptate sunt absolut ilegale și nu pot fi bazate pe dubii și presupuneri în favoarea inculpatului, fără nici o argumentare.

Cererea părții vătămate privind anularea actului de cesionare, stabilit prin probe de instanță drept ilegal și restabilirea în drepturi de proprietate asupra postului de radio a părții vătămate au fost ignorate cu desăvârșire.

Cu toate că vinovăția a fost stabilită juridic, ilegalitatea a fost pronunțată și, implicit, administratorul a fost recunoscut drept infractor, instanțele de fond și de apel au exonerat prin deciziile luate infractorul de pedeapsă, lăsându-l în libertate cu tot cu radioul furat prin înșelăciune, falsificarea actelor și a semnăturilor.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se

întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, când instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței când nu au fost întrunite elementele infracțiunii. Conform art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt reprezintă stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și cu referire la argumentele menționate în recursul ordinar al părții vătămate (*pct. 5. din decizie*), în care nici nu se conțin referiri la erori de drept clar și concret definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică a acțiunilor infracționale ale acestuia, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor din apelul declarat, probele administrate pe caz demonstrând clar și cert prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (1) Cod penal, ca confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, soluția instanțelor fiind just fondată pe prescripțiile imperative din art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal că persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii unei infracțiuni ușoare a expirat termenul 2 ani.

Or, afirmațiile părții vătămate că acțiunile inculpatului nu întrunesc doar elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, nu au niciun suport juridic, deoarece, potrivit art. 24 și 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, iar instanța judecătorească, nefiind un organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Totodată, examinarea cauzei în procedură simplificată a avut loc cu respectarea prevederilor legale și a jurisprudenței naționale, potrivit cărora, în

corespondere cu art. 364¹ alin. (1), (5) Cod de procedură penală, inculpatul poate solicita judecarea cauzei conform procedurii simplificate printr-un înscris autentic. În caz de admitere a cererii, președintele explică persoanei vătămate dreptul de a deveni parte civilă și întreabă partea civilă, partea civilmente responsabilă dacă propun administrarea de probe, după care instanța procedează la dezbateri judiciare.

După audierea inculpatului în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, întru garantarea dreptului la apărare în egală măsură tuturor părților în proces, atunci când în cauză participă partea vătămată căreia prin infracțiune i-au fost cauzate daune materiale și morale, în legătură cu care nu a fost înaintată acțiune civilă, instanța explică dreptul de a se constitui în calitate de parte civilă și de a cere repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune. Dacă partea vătămată solicită recunoașterea în calitate de parte civilă și înaintează acțiunea civilă în conformitate cu prevederile art. 221 Cod de procedură penală, instanța prin încheiere protocolară admite cererea în temeiul art. 61 Cod de procedură penală, explicându-i acesteia și inculpatului drepturile și obligațiile determinate de exercitarea acțiunii civile în cauza penală. Totodată, instanța va solicita părții civile să-și formuleze pretențiile în aceeași ședință. În cazul când partea civilă nu și-a formulat acțiunea, acesta nu reprezintă temei de amânare a judecării cauzei. (*pct. 22, Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 13 din 16.12.2013, „Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești”*).

Prin urmare, odată ce pretențiile de despăgubire au fost admise de instanțe în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța în ordinea procedurii civile, drepturile părții vătămate nu au fost prejudiciate. Or, potrivit art. 221 alin. (5) Cod de procedură penală, persoana care nu a intentat acțiunea civilă în cadrul procesului penal are dreptul de a intenta o asemenea acțiune în ordinea procedurii civile.

Conform jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa

convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune partea vătămată este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției nu contrazice dispozitivul hotărârii, că instanțele nu au admis vreo eroare gravă de fapt, care să fi afectat soluția, că au fost întrunite elementele infracțiunii, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de partea vătămată Saharneau Vladimir, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 28 noiembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2018, în privința inculpatului Țibuleac Veaceslav XXXXX pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 noiembrie 2018.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan